

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2011-11-25
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
12256-11 E
Enhet 2:2

SÖKANDE

Frölunda El & Tele AB, 556323-0936
Von Utfallsgatan 20
415 06 Göteborg

MOTPART

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag, 556070-5054
Stora Badhusgatan 6
411 21 Göteborg

KONKURRENSVERKET	
2011-11-25	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

ÖVERKLAGAT BESLUT

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolags beslut den 17 oktober 2011,
dnr 282/11

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 115830

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag - fredag
09:00-15:00

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 2
12256-11 E

BAKGRUND

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag (Upphandlingsbolaget) har genomfört en upphandling av Brandlarm/Inbrottslarm – Hantverkstjänster, dnr 282/11. Upphandlingen syftar till ramavtal och i tilldelningsbeslut den 17 oktober 2011 meddelas att avtal kommer att tecknas med fem leverantörer. Frölunda El & Tele AB är inte någon av dessa.

YRKANDEN M.M.

Frölunda El & Tele AB (Fetab) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om och nytt beslut fattas där Fetab inte utesluts från upphandlingen. Till stöd för yrkandet anförs i huvudsak följande. Eftersom Fetab har EIO-Q kvalitets- och miljöledningssystem har företaget på felaktiga grunder blivit uteslutna från upphandlingen. VD:n och kontaktpersonen hos Fetab, Jan Kulén, var ledig vid tiden då kompletterande uppgifter begärdes in från Upphandlingsbolaget. Sista dag för komplettering var satt till den 27 september 2011 och Jan Kulén var åter i tjänst den 29 september 2011. Av säkerhetsskäl har inte Fetab något frånvaromeddelande i e-postsystemet. Han var borta under åtta arbetsdagar och det kan inte anses vara någon längre ledighet. Vid lång frånvaro hade Fetab naturligtvis haft rutin för att hantera det. Fetab ställer sig också frågande till varför sista dag för komplettering var satt till den 27 september om detta inte var slutdatumet. Bifogade intyg visar att Fetab har uppfyllt kvalificeringskravet.

Upphandlingsbolaget bestrider Fetabs ansökan och anför i huvudsak följande. Det har förelegat rätt att utesluta Fetab från fortsatt deltagande i upphandlingen då Fetab inte uppfyllt ett uttryckligt kvalificeringskrav. En grundförutsättning för att ett anbud ska kunna utvärderas är att anbudet uppfyller de kvalificeringskrav som ställts i förfrågningsunderlaget. I aktu-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 3
12256-11 E

ell upphandling var ett av kvalificeringskraven att anbudsgivarna skulle uppfylla krav på dokumenterat kvalitets- och miljöledningssystem. Fetab har inte bifogat dokument som styrker kravet utan endast bifogat personliga kursintyg. Dessa kursintyg visar på intet sätt att systemen finns implementerade i organisationen. Eftersom Fetab inte lämnat in de dokument som krävs har Upphandlingsbolaget haft en skyldighet att utesluta Fetab i syfte att inte, i strid mot likabehandlingsprincipen, behandla Fetab mer förmånligt än andra anbudsgivare. Vad Fetab anför är endast omständigheter som är hänförliga till egna bristande frånvarorutiner. I upphandlingen har alla anbudsgivare fått ange en kontaktperson. Upphandlingsbolaget har skickat begäran om komplettering till den person som Fetab angett. Begäran skickades med e-post den 21 september 2011 och kompletteringen skulle vara Upphandlingsbolaget tillhanda senast den 27 september 2011. Först den 17 oktober togs beslutet att utesluta Fetab från upphandlingen. Under denna tid har Upphandlingsbolaget inte hört av Fetab överhuvudtaget. Om en person är frånvarnade under så pass lång tid får det anses ankomma på bolaget att ha egna rutiner för att hantera den frånvarandes e-post. Att upphandlingen ska göras om kan aldrig komma på tal eftersom någon brist i det konkurrensuppsökande skedet av upphandlingen inte ens påtalats. Det borde inte ens vara möjligt för en anbudsgivare att genom överprövning kunna få rättelse på grund av utebliven möjlighet till komplettering då möjlighet till komplettering är en förmån enbart för den upphandlande myndigheten. Detta gäller givetvis särskilt då kompletteringsmöjligheten fallit bort till följd av anbudsgivarens egna bristande rutiner vid frånvaro.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Förvaltningsrätten har enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU att pröva om

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 4
12256-11 E

den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 12 § LOU framgår bland annat en upphandlande myndighet får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingsbolaget har den 17 oktober 2011 beslutat att utesluta Fetab från upphandlingen eftersom företaget inte inkommit med bevis på att de uppfyller kravet på att ha ett kvalitetssystem och ett miljöledningssystem. Fetab har anfört att företaget uppfyller kvalificeringskravet och därför inte skulle ha uteslutits från upphandlingen. Av handlingarna framgår, under delmomentet Krav på leverantör, att anbudsgivare ska ha både kvalitetssystem och miljöledningssystem som minst uppfyller kraven enligt AFC22/APD.22 Kvalitets- och miljöarbete. Vidare framgår att bevis eller intyg ska bifogas anbudet. Eftersom Upphandlingsbolaget begärt in komplettering avseende kvalitets- och miljöledningssystem utgår förvaltningsrätten från att något sådant bevis inte bifogats anbudet. De intyg som sedermera bifogats ansökan om överprövning avser intyg om att både Jan Kulén och Fredrik Kulén genomgått utbildning i nya EIO-Q Ledningssystem. Av intyget framgår vidare att målet är att företaget ska ges förutsätt-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 5
12256-11 E

ningar att klara en certifiering enligt kraven i ISO 9001 efter att utbildningens innehåll har implementerats i det egna företaget. Det framgår således inte av dessa handlingar att systemen faktiskt har införts i företaget. Därmed har Fetab inte vare sig i anbudet eller senare inkommit med bevis som styrker att kvalificeringskravet är uppfyllt. I enlighet med likabehandlingsprincipen har Upphandlingsbolaget har inte bara haft rätt, utan också skyldighet, att utesluta Fetab från upphandlingen. Vad Fetab anfört om att företaget försuttit möjligheten att komplettera har såldes inte haft någon betydelse. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Silja Klint

Föredragande i målet har varit Carina Nithander.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

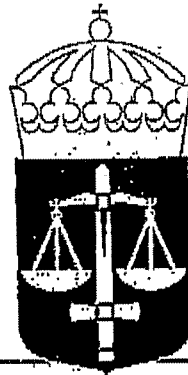
Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU

Förvaltningsrätten i Göteborg

Telefax 08-245543

Till: *Konkurrensverket*

Från: Barbro Rundgren

Telefon: 031-732 71 45

Detta fax innehåller *7*... sidor inklusive detta blad

Meddelande

.....
.....
.....
.....
.....

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2011-11-25
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
12256-11 E
Enhet 2:2

SÖKANDE

Frölunda El & Tele AB, 556323-0936
Von Utfallsgatan 20
415 06 Göteborg

MOTPART

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag, 556070-5054
Stora Badhusgatan 6
411 21 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolags beslut den 17 oktober 2011,
dnr 282/11

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 115830

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00	031 - 711 78 59	måndag - fredag
400 15 Göteborg		E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag (Upphandlingsbolaget) har genomfört en upphandling av Brandlarm/Inbrottslarm – Hantverkstjänster, dnr 282/11. Upphandlingen syftar till ramavtal och i tilldelningsbeslut den 17 oktober 2011 meddelas att avtal kommer att tecknas med fem leverantörer. Frölunda El & Tele AB är inte någon av dessa.

YRKANDEN M.M.

Frölunda El & Tele AB (Fetab) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om och nytt beslut fattas där Fetab inte utesluts från upphandlingen. Till stöd för yrkandet anförs i huvudsak följande. Eftersom Fetab har EIO-Q kvalitets- och miljöledningssystem har företaget på felaktiga grunder blivit uteslutna från upphandlingen. VD:n och kontaktpersonen hos Fetab, Jan Kulén, var ledig vid tiden då kompletterande uppgifter begärdes in från Upphandlingsbolaget. Sista dag för komplettering var satt till den 27 september 2011 och Jan Kulén var åter i tjänst den 29 september 2011. Av säkerhetsskäl har inte Fetab något frånvaromeddelande i e-postsystemet. Han var borta under åtta arbetsdagar och det kan inte anses vara någon längre ledighet. Vid lång frånvaro hade Fetab naturligtvis haft rutin för att hantera det. Fetab ställer sig också frågande till varför sista dag för komplettering var satt till den 27 september om detta inte var slutdatumet. Bifogade intyg visar att Fetab har uppfyllt kvalificeringskravet.

Upphandlingsbolaget bestrider Fetabs ansökan och anför i huvudsak följande. Det har förelegat rätt att utesluta Fetab från fortsatt deltagande i upphandlingen då Fetab inte uppfyllt ett uttryckligt kvalificeringskrav. En grundförutsättning för att ett anbud ska kunna utvärderas är att anbudet uppfyller de kvalificeringskrav som ställts i förfrågningsunderlaget. I aktu-

**FÖRVALTNINGSRATTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 3
12256-11 E

ell upphandling var ett av kvalificeringskraven att anbudsgivarna skulle uppfylla krav på dokumenterat kvalitets- och miljöledningssystem. Fetab har inte bifogat dokument som styrker kravet utan endast bifogat personliga kursintyg. Dessa kursintyg visar på intet sätt att systemen finns implementerade i organisationen. Eftersom Fetab inte lämnat in de dokument som krävs har Upphandlingsbolaget haft en skyldighet att utesluta Fetab i syfte att inte, i strid mot likabehandlingsprincipen, behandla Fetab mer förmånligt än andra anbudsgivare. Vad Fetab anför är endast omständigheter som är hänförliga till egna bristande frånvarorutiner. I upphandlingen har alla anbudsgivare fått ange en kontaktperson. Upphandlingsbolaget har skickat begäran om komplettering till den person som Fetab angett. Begäran skickades med e-post den 21 september 2011 och kompletteringen skulle vara Upphandlingsbolaget tillhanda senast den 27 september 2011. Först den 17 oktober togs beslutet att utesluta Fetab från upphandlingen. Under denna tid har Upphandlingsbolaget inte hört av Fetab överhuvudtaget. Om en person är frånvarnade under så pass lång tid får det anses ankomma på bolaget att ha egna rutiner för att hantera den frånvarandes e-post. Att upphandlingen ska göras om kan aldrig komma på tal eftersom någon brist i det konkurrensuppsökande skedet av upphandlingen inte ens påtalats. Det borde inte ens vara möjligt för en anbudsgivare att genom överprövning kunna få rättelse på grund av utebliven möjlighet till komplettering då möjlighet till komplettering är en förmån enbart för den upphandlande myndigheten. Detta gäller givetvis särskilt då kompletteringsmöjligheten fallit bort till följd av anbudsgivarens egna bristande rutiner vid frånvaro.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Förvaltningsrätten har enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU att pröva om

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 4
12256-11 E

den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 12 § LOU framgår bland annat en upphandlande myndighet får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingsbolaget har den 17 oktober 2011 beslutat att utesluta Fetab från upphandlingen eftersom företaget inte inkommit med bevis på att de uppfyller kravet på att ha ett kvalitetssystem och ett miljöledningssystem. Fetab har anfört att företaget uppfyller kvalificeringskravet och därför inte skulle ha uteslutits från upphandlingen. Av handlingarna framgår, under delmomentet Krav på leverantör, att anbudsgivare ska ha både kvalitetssystem och miljöledningssystem som minst uppfyller kraven enligt AFC22/AFD.22 Kvalitets- och miljöarbete. Vidare framgår att bevis eller intyg ska bifogas anbudet. Eftersom Upphandlingsbolaget begärt inkomplettering avseende kvalitets- och miljöledningssystem utgår förvaltningsrätten från att något sådant bevis inte bifogats anbudet. De intyg som sedermera bifogats ansökan om överprövning avser intyg om att både Jan Kulén och Fredrik Kulén genomgått utbildning i nya EIO-Q Ledningssystem. Av intyget framgår vidare att målet är att företaget ska ges förutsätt-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 5
12256-11 E

ningar att klara en certifiering enligt kraven i ISO 9001 efter att utbildningens innehåll har implementerats i det egna företaget. Det framgår således inte av dessa handlingar att systemen faktiskt har införts i företaget. Därmed har Fetab inte vare sig i anbudet eller senare inkommit med bevis som styrker att kvalificeringskravet är uppfyllt. I enlighet med likabehandlingsprincipen har Upphandlingsbolaget har inte bara haft rätt, utan också skyldighet, att utesluta Fetab från upphandlingen. Vad Fetab anfört om att företaget försuttit möjligheten att komplettera har såldes inte haft någon betydelse. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Silja Klint

Föredragande i målet har varit Carina Nithander.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagat kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU